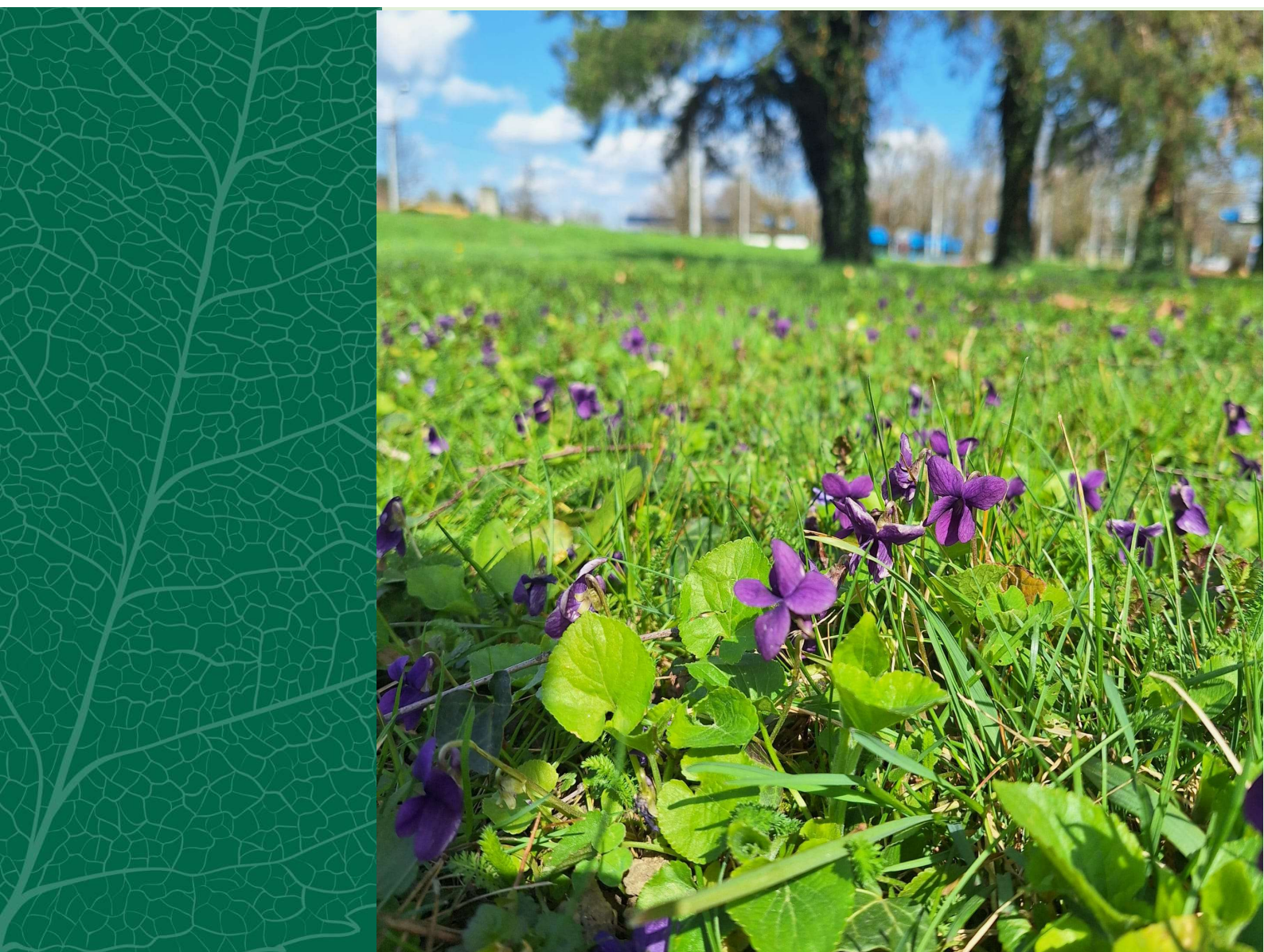

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Izvešće o komunalnom otpadu za 2024.
godinu – sukladno Godišnjem provedbenom
planu statističkih aktivnosti Republike
Hrvatske 2025

KLASA: 351-02/25-99/9
URBROJ: 517-08-1-3-25-4

Izvješće o komunalnom otpadu za 2024. godinu - – sukladno Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2025

Izradili:

Đurđica Požgaj
Gordana Vešligaj
Jasna Kufrin
Laila Gumhalter Malić
dr. sc. Marijana Zanoški Hren
Marcela Kušević-Vukšić
Vibor Bulat

Autor fotografije na naslovnici:
Miho Kravaršćan

Zagreb, studeni 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Hrvatska

Sadržaj

Sažetak	5
1. Uvod	10
2. Pregled stanja od 1995. do 2024. godine.....	12
2.1 Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada u RH od 1995. do 2024. godine.....	12
2.2 Količine nastalog komunalnog otpada u RH od 1995. do 2024. godine	13
2.3 Komunalni otpad iz turizma u RH od 2015. do 2024. godine.....	16
2.4 Odvojeno sakupljeni komunalni otpad u RH od 2010. do 2024. godine.....	17
2.5 Gospodarenje komunalnim otpadom u RH od 2010. do 2024. godine	20
2.6 Odlaganje komunalnog otpada u RH od 2010. do 2024. godine.....	23
2.7 Biorazgradivi komunalni otpad u RH od 1997. do 2024. godine.....	25
2.8 Biootpad u RH od 2012. do 2024. godine	27
3. Status Republike Hrvatske u postizanju nacionalnih i EU ciljeva vezanih uz komunalni otpad u 2024. godini	29
4. Zaključak	30
5. Popis slika.....	32
6. Popis tablica.....	33

Popis kratica

FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetsku

GPP 2025 - Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2025

JLS – Jedinice lokalne samouprave

JU – javna usluga

KBO – ključni broj otpada

KO – komunalni otpad

MBO – mehaničko-biološka obrada otpada

MKO – miješani komunalni otpad (ključni broj 20 03 01)

MZOZT - Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije

OOO – Obrazac o odlagalištima i odlaganju otpada

OZO – Obrazac „oporaba/zbrinjavanje otpada“ za obrađivače otpada, Registar onečišćavanja okoliša

ROO – baza Registar onečišćavanja okoliša

SO-1 – Obrazac „Javna usluga na obračunskom mjestu i spremnici na javnim površinama“, Registar onečišćavanja okoliša

SO-2 – Obrazac „Sakupljanje otpada“, Registar onečišćavanja okoliša

SO-3 – Set obrazaca za mobilna reciklažna dvorišta (SO3-1), reciklažna dvorišta (SO3-2) i trgovce otpada na malo (SO3-3), Registar onečišćavanja okoliša

ZGO – Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21, 142/23)

Sažetak

Ovo izvješće izrađeno je sukladno Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2025 (GPP 2025).

Izvješće predstavlja skraćenu verziju Izvješća o komunalnom otpadu za 2024. godinu koje je Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (u daljnjem tekstu: MZOZT) izradilo i objavilo u ožujku 2025. godine. Ova skraćena verzija izvješća ne daje prikaze podataka za razinu pravnih i/ili fizičkih osoba i ostale podatke koji bi se mogli dovesti u vezu s pojedinom pravnom i/ili fizičkom osobom, što je u skladu s člankom 63. Zakona o službenoj statistici (NN br. 25/20, 155/23).

Izvješće se najvećim dijelom se temelji na podacima koje su za 2024. godinu u bazu Registar onečišćavanja okoliša (u daljnjem tekstu: baza ROO) prijavili:

- davatelji javne usluge putem obrasca SO-1
- reciklažna dvorišta i trgovci otpada na malo putem obrazaca SO-3 i
- obrađivači otpada putem obrasca OZO.

„Izvoz“ podataka iz baze ROO za potrebe izrade izračuna na nacionalnoj razini napravljen je 18. veljače 2025. godine.

Uz prijavljene podatke u bazu ROO, korišteni su i podaci izvoznika otpada te je izrađena procjena količina za dio stanovništva koji nije obuhvaćen organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada.

Podatke o komunalnom otpadu u bazu ROO i podatke o prekograničnom prometu komunalnog otpada za 2024. godinu, obveznici su na zahtjev MZOZT dostavili prije propisanih rokova, kako bi se na vrijeme provelo izvješćivanje prema tijelima Europske komisije o ostvarenju kvantitativnog pokazatelja C1.3.R2 iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., prema kojem je potrebno do kraja četvrtog kvartala 2024. smanjiti udio komunalnog otpada upućenog na odlaganje na 51 %.

Obrada i analiza podataka te izrada Izvješća temelji se na odredbama Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21, 142/23 u daljnjem tekstu ZGO) koji je stupio na snagu 31. srpnja 2021. godine. Navedeno se posebno odnosi na primjenu definicije javne usluge sakupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: javna usluga) iz članka 64. ZGO, prema kojoj javna usluga obuhvaća prikupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava.

Kod izračuna stope recikliranja komunalnog otpada primjenjuje se metodologija propisana Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/1004 od 7. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila za izračun, provjeru i dostavu podataka o otpadu u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije C(2012) 2384. Navedena Provedbena odluka kod izračuna količina recikliranog otpada zahtjeva uključivanje količina koje su stvarno reciklirane odnosno bez nečistoća i neciljanih materijala koji su iz otpada izdvojeni prije ili tijekom samog postupka recikliranja.

U tablicama u nastavku daje se sažeti pregled o nastalom komunalnom otpadu i gospodarenju komunalnim otpadom u 2024. godini te status ostvarenja propisanih ciljeva.

Tablica 1 Nastali komunalni otpad i gospodarenje komunalnim otpadom u 2024. godini

	Ukupno RH	Ukupno RH (%):
Nastalo:	1.878.802 t (486 kg/stanovnik)	
Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada		99,9 %
Odvojeno sakupljeno:	920.374 t (javna usluga - 437.568 t)	49,0 % (javna usluga – 32,4 %)
Recikliranje:	689.593 t	36,7 %
Energetska uporaba R1:	28.339 t	1,5 %
Odlaganje:	957.094 t	50,9 %
Ostalo ¹ :	203.776 t	10,9 %

Tablica 2. Status realizacije propisanih ciljeva vezanih uz komunalni otpad u 2024. godini

Cilj	Vrijednost za 2024. godinu	Status ostvarenja cilja
Cilj ZGO (članak 54.): Najmanje 50 % ukupne mase otpada proizvedenog u kućanstvima i otpada iz drugih izvora čiji tokovi otpada su slični toku otpada iz kućanstva, uključujući barem papir, metal, plastiku i staklo, mora se oporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu.	Stopa recikliranja komunalnog otpada: 36,7 %	Nastavljen pozitivan trend napretka i stvoreni dodatni infrastrukturni uvjeti za postizanje cilja.
Cilj ZGO (članak 55.): Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada čije odlaganje u kalendarskoj godini se može dopustiti svim dozvolama za gospodarenje otpadom u RH je 264.661 t, odnosno 35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini.	Količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na odlagališta u RH: 502.752 t	Nastavljen pozitivan trend napretka, ali cilj nije dostignut.

Podaci o komunalnom otpadu za 2024. godinu su prijavljeni za svih 556 jedinica lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS), a sukladno prijavljenim podacima javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada obavljalo je 194 tvrtki.

Od 2016. godine u svim općinama i gradovima provodi se organizirano sakupljanje i odvoz komunalnog otpada. Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada u 2024. godini iznosio je 99,9 %.

U 2024. godini nastalo je 1.878.802 t komunalnog otpada, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje od 2,5 %. Ako se promatra godišnja količina komunalnog otpada po stanovniku, ista je iznosila 486 kg.

U 2024. godini nastavlja se kontinuirano provođenje izobrazno - informativnih aktivnosti usmjerenih na podizanje svijesti građana o njihovoj ulozi u stvaranju i sprječavanju nastanka otpada te izdvajanju otpada na mjestu nastanka. I dalje se ulaže u infrastrukturu za odvojeno

¹ Privremeno uskladištene količine i procijenjene količine za neobuhvaćeni dio stanovništva, količine spaljene bez energetske uporabe, gubici mase otpada kod postupaka obrade, količine upućene na predobradu na bioreaktorske plohe, i dr.

prikupljanje komunalnog otpada poput spremnika za odvojeno prikupljanje s kućnog praga, izgradnju reciklažnih dvorišta, nabavu vozila, izgradnju sortirnica i dr.

U 539 JLS (97 % JLS) se provodilo odvojeno sakupljanje komunalnog otpada, a stopa odvojenog sakupljanja je porasla za 1 postotni bod u odnosu na prethodnu godinu. **Stopa odvojeno sakupljenog komunalnog otpada** (sve vrste komunalnog otpada osim miješanog komunalnog otpada) **u 2024. godini iznosila je 49 %** odnosno odvojeno je sakupljeno 920.374 t komunalnog otpada. Udio miješanog komunalnog otpada (ključni broj 20 03 01) u sakupljenom otpadu činio je 51 % odnosno 958.427 t.

Najveći doprinos porastu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u odnosu na prethodnu godinu pripisuje se odvojeno sakupljenom biootpadu (za 19.935 t), otpadnoj plastici (za 11.198 t) i glomaznom otpadu (za 9.679 t).

U posljednje tri godine je dinamika porasta stope odvojenog sakupljanja nešto sporija. Značajniji rast usporavaju nečistoće prisutne u odvojeno sakupljenom otpadu, koji se u slučaju većeg udjela nečistoća kategorizira kao miješani komunalni otpad.

Županije s najvećom stopom odvojenog sakupljanja u okviru javne usluge u 2024. godini su: Međimurska županija (57,2 %), Koprivničko – križevačka županija (50,8 %), Grad Zagreb (44,7 %), Varaždinska županija (42,3 %) i Osječko – baranjska županija (41,4 %).

Županije s najmanjom stopom odvojenog sakupljanja u okviru javne usluge u 2024. godini su: Dubrovačko – neretvanska županija (11,0 %), Zadarska županija (16,7 %) i Ličko – senjska županija (17,0 %).

Usporedba stopa odvojenog sakupljanja u okviru javne usluge između 2023. i 2024. godine pokazala je porast kod svih županija. Županije s najvećim porastom stope odvojenog sakupljanja u okviru javne usluge u 2024. godini su: Bjelovarsko – bilogorska županija (s 20,7 % u 2023. godini na 27,6 % u 2024. godini), Požeško – slavonska županija (s 21,6 % u 2023. godini na 28,2 % u 2024. godini), Sisačko – moslavačka županija (s 26,5 % u 2023. godini na 32,6 % u 2024. godini). Kod sve tri županije evidentira se najveće povećanje količina odvojeno sakupljenog biootpada, papira i plastike. Značajnije povećanje odvojeno sakupljenog stakla evidentira se kod Brodsko – posavske županije, a glomaznog otpada kod Požeško – slavonske županije i Brodsko – posavske županije.

Unatoč zabilježenim povećanjima u odvojenom sakupljanju otpada na županijskim razinama, nacionalni rezultati i dalje nisu na zadovoljavajućoj razini, s obzirom na to da županije u kojima nastaju najveće količine komunalnog otpada napreduju sporije.

Ukupno je u 2024. godini nastalo 527.000 t biootpada iz komunalnog otpada (kao dio miješanog komunalnog otpada i odvojeno sakupljeno). Odvojeno sakupljanje biootpada provodilo se u svim županijama, ali na području 270 JLS odnosno 49 % svih JLS. Riječ je o povećanju za 27 JLS u odnosu na prethodnu godinu (243 JLS). Količina odvojeno prikupljenog biootpada je porasla za 15 % i iznosila je 171.807 t. Time stopa odvojenog sakupljanja biootpada iznosi 33 % što je porast za 3 postotna boda (22.142 t) u odnosu na 2023. godinu. Ako se promatraju odvojeno prikupljene količine u okviru javne usluge, najveći doprinos povećanju odvojenog sakupljanja biootpada u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je za Grad Zagreb (povećanje od 12.541 t), zatim slijede Međimurska županija (povećanje od 1.302 t),

Sisačko – moslavačka županija (povećanje od 1.146 t) te Osječko – baranjska županija (povećanje od 1.145 t).

Rezultat daljnjeg ulaganja u otvaranja i opremanja novih reciklažnih dvorišta u 2024. godini vidljiv je u porastu količina prikupljenog otpada putem reciklažnih dvorišta za 15 % u odnosu na prethodnu godinu. Reciklažna dvorišta kojih je bilo u 2024. godini aktivno 300 s područja 315 JLS, preuzela su ukupno 90.257 t komunalnog otpada. Kao i prethodne godine, najviše je sakupljeno glomaznog otpada (44 %) i otpadnog drva (18 %).

U 2024. godini oporabljeno je 721.553 t komunalnog otpada, dok je količina recikliranog otpada iznosila 689.593 t (uključuje i kompostiranje i anaerobnu digestiju). Time je stopa oporabe² komunalnog otpada iznosila 38 %, a stopa recikliranja 37 %. **U odnosu na prethodnu godinu stopa oporabe je bez promjene, dok je stopa recikliranja porasla za 1 postotni bod.** Time još uvijek nije dostignut cilj koji sukladno čl. 54. ZGO i Okvirnoj direktivi o otpadu³ iznosi 50 %.

Kada se razmatra stopa oporabe komunalnog otpada koji potječe od sakupljanja u okviru javne usluge, ista na nacionalnoj razini iznosi 27 %, dok stopa recikliranja iznosi 25 %. Županije s najvećim stopama recikliranog komunalnog otpada su Međimurska županija (48 %), Grad Zagreb (42 %) i Koprivničko - križevačka županija (40 %). Županije s najnižom stopom recikliranja u okviru javne usluge su Ličko – senjska županija (6 %) i Dubrovačko - neretvanska županija (8 %).

Nakon pribrajanja dodatno utvrđenih količina (otpad iz uslužnog sektora, otpad preuzet u okviru nacionalnog sustava za posebne kategorije otpada koji organizira Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU), procjene za dio stanovništva koji nije obuhvaćen organiziranim sakupljanjem i dr.), najveće procijenjene stope recikliranja bilježe se za Međimursku županiju (56 %), Varaždinsku županiju (50 %), Grad Zagreb (49 %) i Koprivničko-križevačku županiju (45 %), dok su županije sa najnižim vrijednostima stope recikliranja i dalje Ličko – senjska županija (18 %) i Dubrovačko-neretvanska županija (20 %).

Usporedba procijenjenih ukupnih stopa recikliranja po županijama s prethodnom godinom pokazuje pad kod većine županija. Međutim, ovaj pad ne upućuje na pogoršanje u sustavu gospodarenja otpadom, već je rezultat metodoloških izmjena. Od 2020. do 2023. izvještajne godine kod izračuna recikliranih količina koristili su se podaci o preuzetim količinama na obradu koje su prijavili obrađivači otpada u bazu ROO i podaci o nečistoćama i neciljanim materijalima koje je MZOZT utvrdilo temeljem istraživanja provedenog na određenom uzorku koji je obuhvaćao najveće obrađivače otpada. Od 2024. izvještajne godine, u primjeni su novi obrasci za prijavu podataka, te su sve tvrtke koje provode recikliranje otpada obvezne prijaviti stvarne količine recikliranog otpada (bez nečistoća i neciljanih materijala), a ne više samo količine preuzete na obradu, kao što je to bio slučaj ranijih godina.

² Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u postrojenju ili u širem gospodarskom smislu.

³ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva

Ukupno je biološkom obradom obrađeno 131.457 t komunalnog otpada. Komunalni otpad se kompostirao na lokaciji 16 kompostana, a kompostirano je ukupno 80.411 t. Količina kompostiranog otpada u 2024. godini pokazuje smanjenje od 14 % u odnosu na prethodnu godinu. Ova promjena može se pripisati prethodno opisanim metodološkim izmjenama u 2024. godini, kada su u aplikaciju ROO za prijavu podataka implementirana nova usklađenja s EU propisima, posebno u pogledu izračuna recikliranog otpada. U 2024. godini od 25 bioplinskih postrojenja koja su preuzimala otpad na obradu, njih 15 preuzimalo je na obradu komunalni otpad. U odnosu na prethodnu godinu evidentira se porast količina komunalnog otpada obrađenih anaerobnom digestijom za 129 % odnosno za 28.730 t. Time je ukupno obrađeno 51.046 t komunalnog otpada, od čega najviše biorazgradivog otpada iz kuhinja i kantina (71,6 %) i biorazgradivog otpada iz vrtova i parkova (26,7 %), iza čega slijedi otpad s tržnica s udjelom od 1,8 %.

Od 2005. do 2024. godine ukupno je evidentirano i prati se 318 lokacija službenih odlagališta, od čega je na 307 lokacija u navedenom razdoblju postojala mogućnost odlaganja komunalnog otpada. Tijekom 2024. godine na 76 odlagališta se odlagao komunalni otpad.

Količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na odlagališta u RH iznosila 502.752 t. Time cilj iz članka 55. ZGO vezano za smanjenje odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada nije dostignut.⁴

Tijekom 2024. godine odložena količina komunalnog otpada iznosila je 957.094 t. Time je stopa odloženog komunalnog otpada u 2024. godini iznosila 51 %, što je za 1 postotni bod manje u odnosu na 2023. godinu.

Pored 51 % odloženog i 38 % oporabljenog komunalnog otpada, oko 7 % komunalnog otpada obuhvaća količine upućene na daljnju obradu na bioreaktorske plohe u sklopu centara za gospodarenje otpadom, količine spaljene bez energetske uporabe, privremeno uskladištene količine i procijenjene količine za neobuhvaćeni dio stanovništva kojima se nije moglo utvrditi postupanje. Preostala količina od 4 %, odnosi se na gubitke mase otpada kod postupaka obrade (prašina, vlaga i dr.).

⁴ Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada čije odlaganje u kalendarskoj godini se može dopustiti sukladno svim dozvolama za gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj iznosi 264.661 tona, što je 35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini.

1. Uvod

Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatora te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj te miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, ako je taj otpad sličan po prirodi i sastavu otpadu iz kućanstva. Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i akvakulture, septičkih jama i kanalizacije i uređaja za obradu otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila i građevni otpad, pri čemu se ovom definicijom ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata. Obuhvaća otpad koji odgovara vrstama otpada iz podgrupe 15 01 (otpadna ambalaža, uključujući odvojeno sakupljenu ambalažu iz komunalnog otpada) i grupe 20 (otpad iz kućanstava i slični otpad iz obrta, industrije i ustanova, uključujući odvojeno sakupljene sastojke) Kataloga otpada uz iznimku sljedećih vrsta otpada: 20 02 02 (zemlja i kamenje), 20 03 04 (muljevi iz septičkih jama) i 20 03 06 (otpad nastao čišćenjem kanalizacije). Otpad iz ostalih grupa Kataloga otpada se ne smatra komunalnim otpadom, osim u slučajevima kada se komunalnom otpadu nakon postupaka obrade dodijeli ključni broj iz grupe 19 Kataloga otpada.

U svrhu ispravnog i dosljednog korištenja ključnih brojeva iz Kataloga otpada na mrežnim stranicama MZOZT uspostavljena je aplikacija pod nazivom „Aplikacija KB* - odredi ključni broj otpada“ (dostupna na poveznici: <http://roo.azo.hr/katOtpada/>) u sklopu koje se daju i savjeti za postupak kategorizacije otpada (<https://isgo-portal.mingor.hr/hr/o-kategorizaciji>).

Obveza vođenja podataka o komunalnom otpadu za 2024. godinu bila je propisana ZGO-om. Pravilnikom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/2022, 138/2024) i Pravilnikom o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, broj 3/22) (u daljnjem tekstu Pravilnik ROO) propisuju se obveze vezane uz načine i rokove za evidenciju i prijavu podataka o komunalnom otpadu u Informacijski sustav zaštite okoliša i prirode kojeg uspostavlja i vodi MZOZT. Pravilnikom ROO definirani su obveznici dostave podataka, rokovi dostave podataka, količinski pragovi za prijavu podataka za proizvođače otpada, sadržaj obrazaca za prijavu podataka i dr. Davatelji javne usluge podatke o sakupljenim količinama komunalnog otpada unose u obrazac SO-1 i to isključivo za vrste otpada iz grupe 20 i podgrupe 15 01 Kataloga otpada prikupljene u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Reciklažna dvorišta i trgovci otpada na malo podatke o preuzetim količinama otpada unose u obrasce SO-3.

Podatke o količinama komunalnog otpada koje nisu sakupljene u okviru javne usluge sakupljači unose u obrazac SO-2. Podaci o oporabljenim/zbrinutim količinama komunalnog otpada unose se u obrazac OZO. Za potrebe prijave podataka, obveznici na temelju ishodenog korisničkog računa koriste aplikaciju ROO dostupnu na mrežnim stranicama MZOZT. Upravni odjeli za zaštitu okoliša u županijama i Gradu Zagrebu obvezni su u suradnji s nadležnom inspekcijom osigurati provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti podataka odnosno osigurati kontrolu kvalitete dostavljenih podataka. Uz Upravne odjele dodatnu kontrolu kvalitete podataka provodi i MZOZT. Na temelju verificiranih podataka MZOZT izrađuje godišnja izvješća o otpadu te ih objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

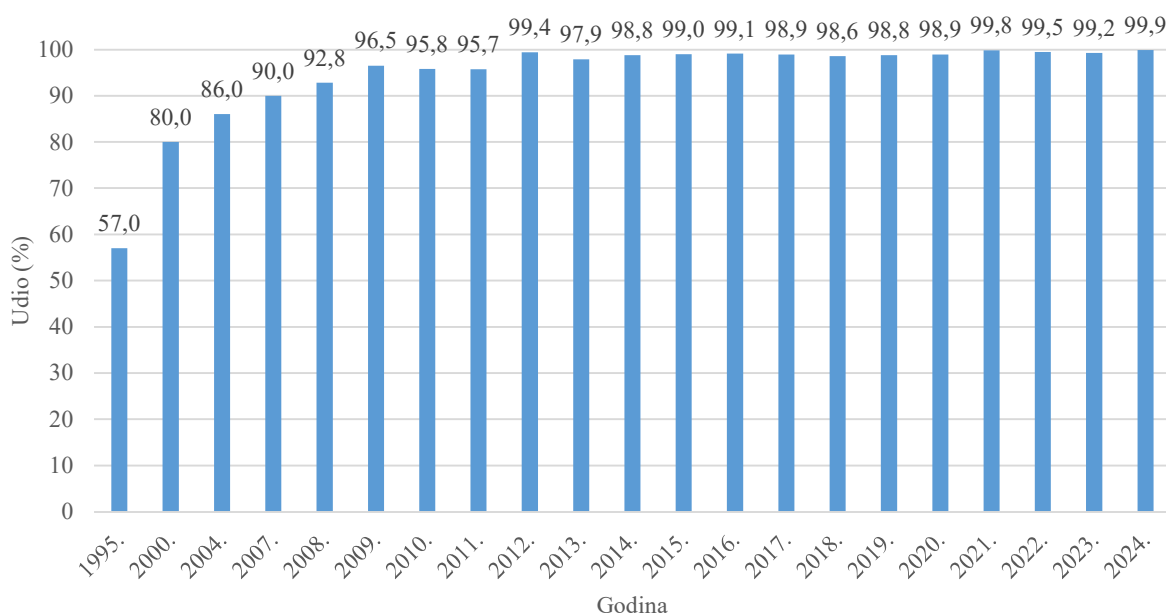
U svrhu administrativnog rasterećenja obveznika prijave podataka i unaprjeđenja kvalitete podataka podaci o odlaganju i odlagalištima koji su bili sadržani u Centralnom sustavu upravljanja informacijama o odlagalištima (baza Odlagališta - Obrazac OOO) prijavljuju se od 2024. izvještajne godine u bazu ROO.

2. Pregled stanja od 1995. do 2024. godine

2.1 Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada u RH od 1995. do 2024. godine

Od 2016. godine sve općine i gradovi u RH obuhvaćeni su organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada.

U razdoblju od 2014. do 2020. godine obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada stagnira te isti iznosi oko 99 %. U 2021. godine evidentira se porast, te isti prelazi vrijednost od 99 %. Prisutne manje varijacije u vrijednostima za razdoblje 2021.-2023. su rezultat korištenja različitih rezultata popisa stanovnika iz 2021. godine⁵ od strane obveznika kod prijave podataka. Za 2024. godinu obveznicima je omogućeno kod prijave podataka o obuhvatu stanovnika korištenje službenih podataka o procjeni stanovništva na dan 31. prosinca 2023. godine od strane DZS. Prema prijavljenim podacima, obuhvat stanovništva je iznosio 99,9 % (Slika 1). Također, će i nadalje kod prijave podataka o obuhvatu stanovnika u bazi ROO biti osigurani podaci o zadnjoj raspoloživoj službenoj DZS procjeni - stanje na dan 31. prosinca referentne godine.

Slika 1. Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada u RH u razdoblju od 1995. do 2024. godine

⁵ Prvi rezultati popisa; Konačni rezultati popisa

2.2 Količine nastalog komunalnog otpada u RH od 1995. do 2024. godine

Podaci o nastalom komunalnom otpadu u Republici Hrvatskoj do 2005. godine u najvećoj mjeri temeljili su se na procjenama. Od 2006. godine nadalje količine se određuju prema podacima prijavljenim od strane obveznika, uz dodatnu procjenu podataka za udio stanovništva koji nije obuhvaćen organiziranim sakupljanjem i za općine za koje podaci nisu dostavljeni.

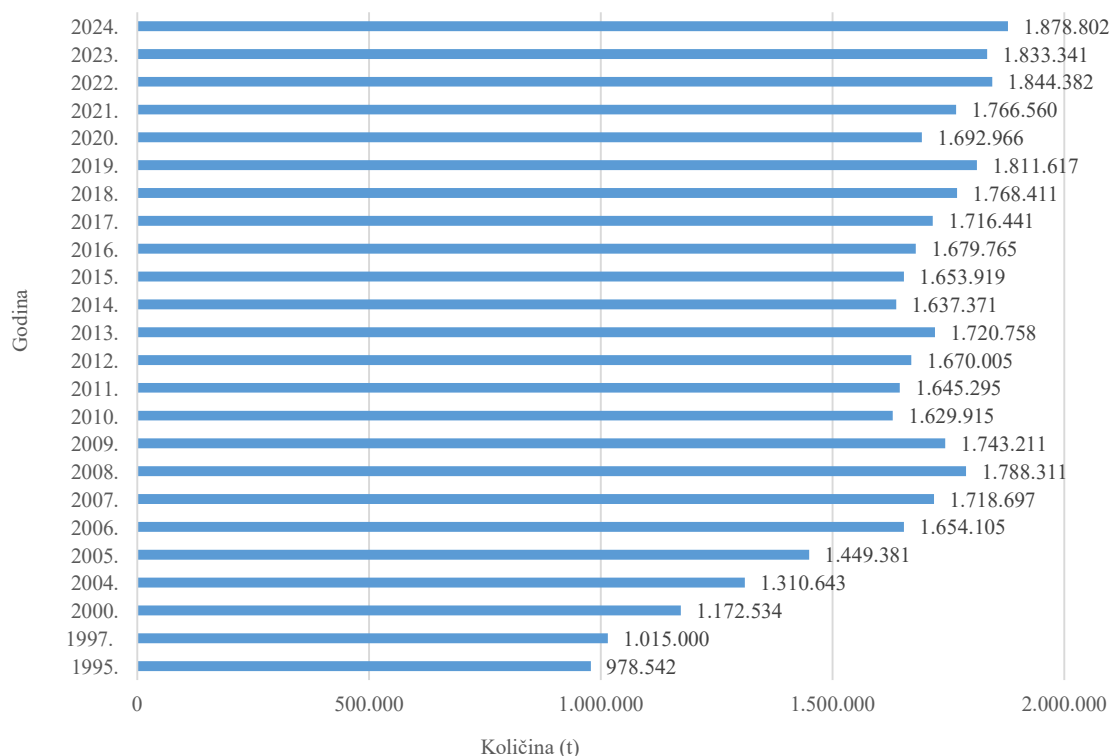
Valja naglasiti kako se od 2011. godine u izračunu koriste i podaci o komunalnom otpadu (otpadni papir i karton, ambalažni otpad, otpadna jestiva ulja, baterije i akumulatori...) iz uslužnog sektora (škole, vrtići, uredi, hoteli, trgovine...) te podaci o posebnim kategorijama otpada sakupljenim u okviru sustava kojeg organizira Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU).

Također, od 2015. godine, sukladno uputi Eurostata u komunalni otpad više se ne ubrajaju sljedeće vrste otpada: 20 02 02 (zemlja i kamenje), 20 03 04 (muljevi iz septičkih jama) i 20 03 06 (otpad nastao čišćenjem kanalizacije). Navedeno je naknadno propisano i revidiranom Okvirnom direktivom o otpadu⁶.

Dugogodišnji rast količina nastalog komunalnog otpada od 1995. godine zaustavljen je 2008. godine, nakon čega se do 2010. godine bilježi smanjenje prijavljenih količina, što se može pripisati gospodarskoj krizi.

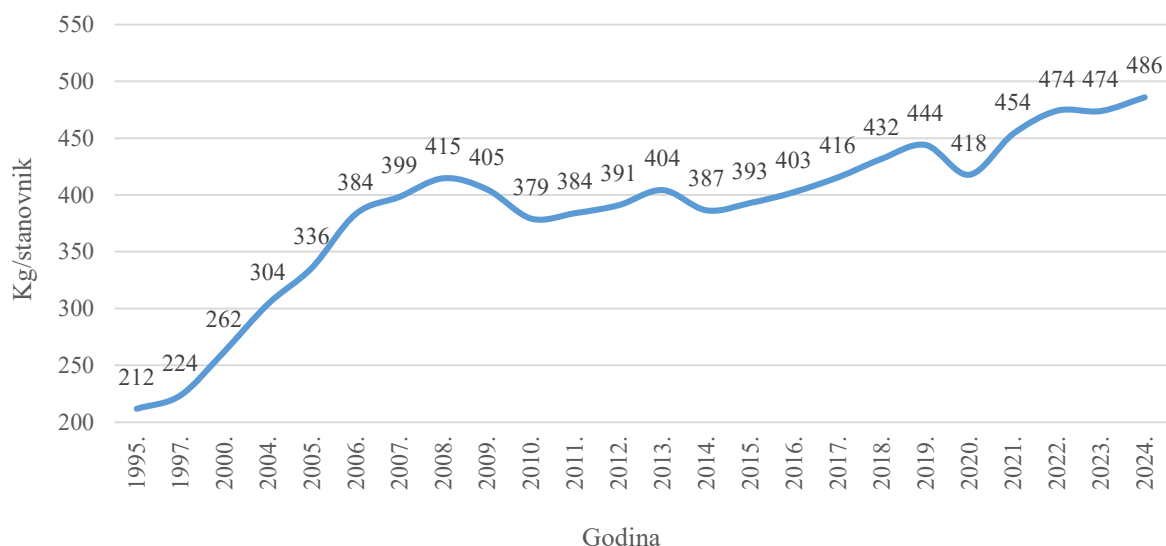
Od 2011. godine nadalje količine su ponovno u kontinuiranom porastu, uz padove zabilježene u 2020. i 2021. godini, kao posljedica pandemije COVID-19 uslijed koje je došlo do značajnog smanjenja rada uslužnog sektora (zatvaranje ugostiteljskih objekata, smanjen broj turističkih noćenja) količine komunalnog otpada pale su na vrijednost iz 2014. godine. Pojačavanjem aktivnosti uslužnog sektora (ugostiteljskih objekata, značajno povećan broj turističkih noćenja itd.) u 2022. godini bilježi se značajniji porast količina. Od 2022. godine nadalje količine su bez značajnih promjena. U 2024. godini nastala količina iznosi 1.878.802 t što je povećanje od 2,5 % u odnosu na prethodnu godinu (Slika 2.).

⁶ [Direktiva 2018/851/EU](#)

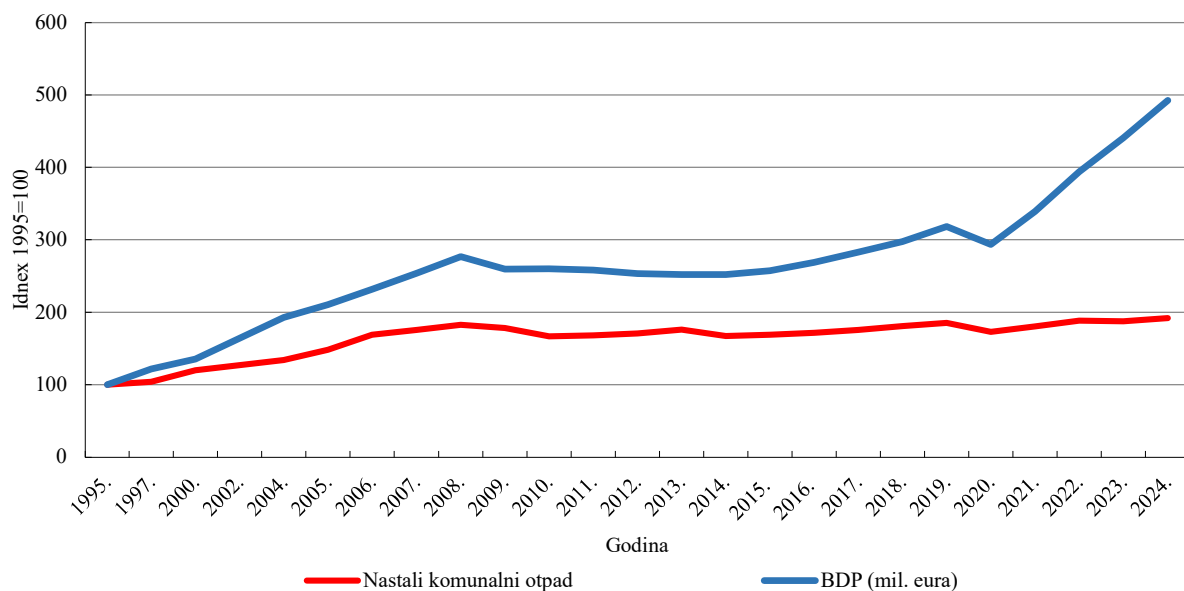
Slika 2. Količine ukupno nastalog komunalnog otpada u RH, 1995. - 2024. godina

Kada se promatra godišnja količina komunalnog otpada koja je nastala po stanovniku, ista je u 2024. godini iznosila 486 kg što predstavlja najveću vrijednost od početka praćenja 1995. godine. Navedeno se može djelomično pripisati i korištenju DZS procjena stanovništva (stanje na dan 31. prosinca 2023.) koje su rezultirale značajno nižim vrijednostima od procjena stanovnika Eurostata koje su se koristile u prethodnim godinama (Slika 3).

Slika 3. Godišnje količine nastalog komunalnog otpada po stanovniku u RH, 1995.-2024. godina⁷

⁷ U svrhu usklađenja s Eurostat-ovom metodologijom utvrđivanja količina komunalnog otpada po stanovniku, do 2020. izvještajne godine korišteni su godišnji podaci o broju iz Eurostatove baze podataka „Demographic balance and crude rates at national level - average population“ - <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, dok se za 2021. i 2022. godinu koristio službeni popis stanovnika 2021. DZS-a – prvi rezultati, a u 2023. konačni rezultati tog popisa.

Kao rezultat intenzivnijeg provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti jačanja svijesti i odgovornosti za građane, zatim intenzivnijeg provođenja aktivnosti promocije ponovne uporabe proizvoda, od 2017. do 2024. godine u RH se bilježi relativno razdvajanje gospodarskog rasta od količina nastalog komunalnog otpada. U navedenom razdoblju bilježi se intenzivniji nominalni porast BDP-a od porasta količine komunalnog otpada.

Slika 4. Razdvajanje veze između stvaranja komunalnog otpada i gospodarskog razvoja, 1995. do 2024. godina

2.3 Komunalni otpad iz turizma u RH od 2015. do 2024. godine

Kao rezultat porasta broja turističkih noćenja, u razdoblju od 2015. do 2019. godine bilježi se porast količine komunalnog otpada koji nastaje u turizmu za 93 %. U 2020. godini, kao posljedica značajnog pada turističkih noćenja uzrokovano pandemijom COVID-19 dolazi do značajnog pada i količina komunalnog otpada iz turizma na vrijednosti prije 2015. godine. Od 2021. godine nadalje povećanjem dolazaka turista povećava se i evidentirana količina komunalnog otpada iz turizma (Tablica 3).

Tablica 3. Količina komunalnog otpada iz turizma, 2015.-2024. godina

Godina	Količina komunalnog otpada iz turizma (t) ⁸	Udio u ukupnom komunalnom otpadu	Ekvivalentno broju stanovnika
2015.	98.960	6,0 %	256.374
2016.	139.535	8,3 %	355.956
2017.	155.958	9,1 %	374.899
2018.	165.251	9,3 %	382.525
2019.	171.505	9,5 %	386.273
2020.	83.794	5,0 %	200.464
2021.	136.512	7,7 %	312.384
2022.	181.642	9,9 %	383.211
2023.	181.977	9,9 %	383.918
2024.	186.553	9,9 %	383.813

⁸ Količine otpada iz turizma utvrđene korištenjem metodologije iz priručnika „Methodological work on measuring the sustainable development of tourism, Part 2: Manual on sustainable development indicators of tourism“, European Commission, 2006. Kao izvor podataka o broju noćenja korišten je sustav eVisitor (Informacijski sustav za prijavu i odjavu turista).

U izračunu nisu uzeti u obzir podaci o noćenjima iz nautike pošto iste nije bilo moguće alocirati po županijama. Riječ je o zanemarivim vrijednostima.

2.4 Odvojeno sakupljeni komunalni otpad u RH od 2010. do 2024. godine

Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada (uključujući i mješoviti otpad poput glomaznog otpada i sl.) u porastu su od 2010. do 2013. godine. Značajan godišnji porast zabilježen je u 2012. godini čemu je zasigurno pridonijela i izmjena metodologije izračuna odnosno uključivanje u izračun količina komunalnog otpada iz uslužnog sektora koje se mogu smatrati komunalnim otpadom te količina sakupljenih u okviru sustava za posebne kategorije otpada koji organizira FZOEU.

U 2014. i 2015. godini bilježe se manje količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada kao posljedica nižih količina ukupno nastalog komunalnog otpada. U 2016. godini količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada premašuju vrijednost iz 2013. godine i dalje kontinuirano rastu.

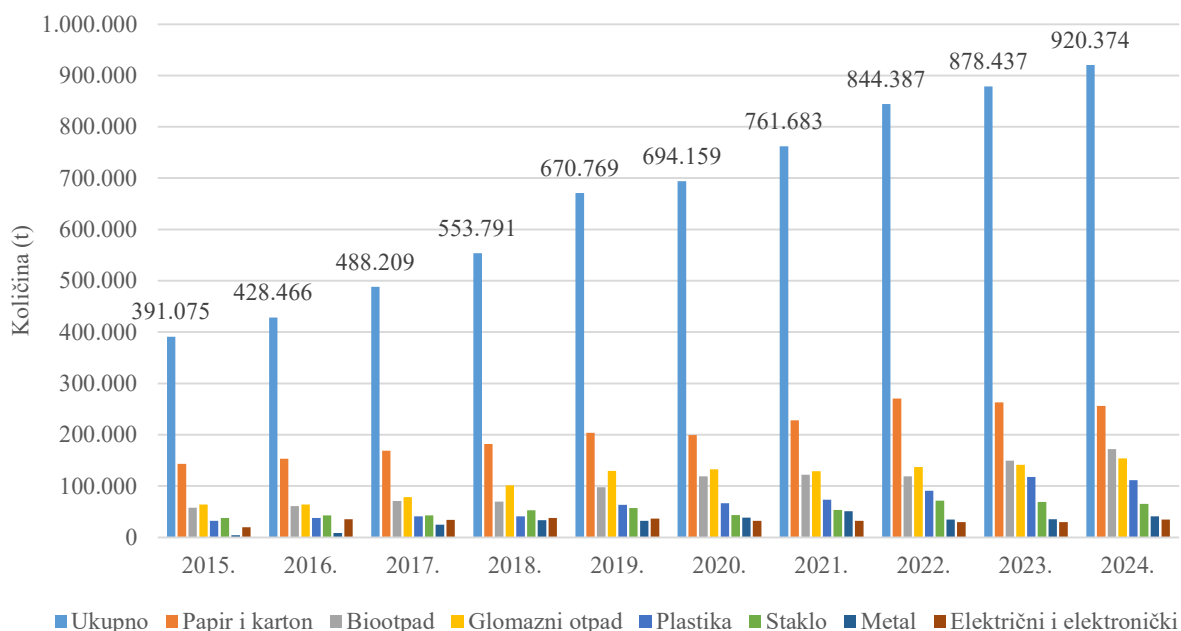
U 2024. godini bilježi se porast količina od oko 5 % u odnosu na 2023. godinu odnosno za 41.938 t.

Tablica 4 i Slika 5 prikazuju podatke o odvojeno sakupljenim količinama kroz promatrano razdoblje.

Tablica 4. Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada od 2010. do 2024. godine

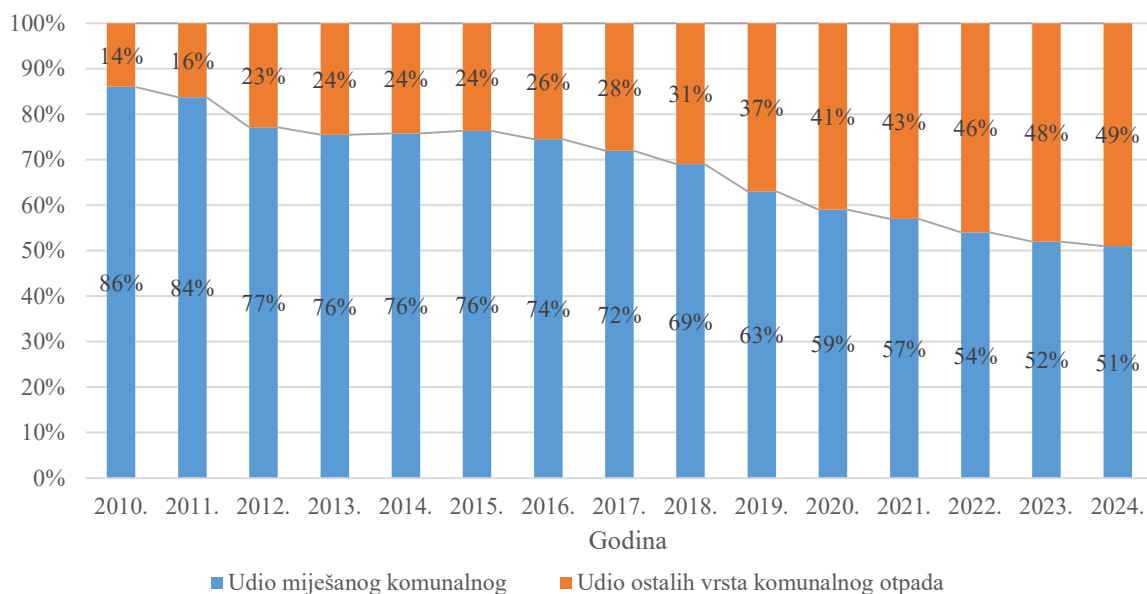
Godina	Odvojeno sakupljeni komunalni otpad (t)
2010.	227.651
2011.	268.053
2012.	382.078
2013.	421.182
2014.	396.594
2015.	391.075
2016.	428.466
2017.	488.209
2018.	553.791
2019.	670.769
2020.	694.159
2021.	761.683
2022.	844.387
2023.	878.436
2024.	920.374

Najveći doprinos porastu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada u odnosu na prethodnu godinu pripisuje se odvojeno sakupljenom biootpadu (za 19.935 t), otpadnoj plastici (za 11.198 t) i glomaznom otpadu (za 9.679 t).

Slika 5. Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u RH, 2015.-2024. godina

Udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada (uključujući i mješoviti otpad poput glomaznog otpada, otpada od čišćenja ulica i dr.) u 2024. godini iznosio je 49 % (Slika 6). Riječ je o porastu od 1 postotnog boda u odnosu na 2023. godinu.

Slika 6. Udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada i miješanog komunalnog otpada u RH, 2010.-2024. godina

U razdoblju od 2017. do 2024. godine evidentira se značajni porast udjela odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to za 21 postotni bod. Navedeno je rezultat kontinuiranog ulaganja u infrastrukturu za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada poput spremnika za odvojeno prikupljanje s kućnog praga, reciklažnih dvorišta, vozila za odvojeno prikupljanje, postrojenja za sortiranje otpada, a koje se ubrzanom dinamikom provodilo upravo u tom

promatranom razdoblju. Ipak, u posljednje tri godine je dinamika porasta stope odvojenog sakupljanja nešto sporija, kao posljedica nečistoća koje su u značajnom udjelu prisutne u odvojeno sakupljenom otpadu, koji se u tom slučaju kategorizira kao miješani otpad.

Broj JLS koje su provodile odvojeno sakupljanje porastao je s 457 JLS u 2017. godini na 539 JLS u 2024. godini. Time odvojeno sakupljanje nije uspostavljeno još u 17 JLS (2 %).

Udio odvojenog sakupljanja u okviru javne usluge u 2024. godini iznosio je 32 %, što je porast od tri postotna boda u odnosu na 2023. godinu.

Izračun stope odvojenog sakupljanja u okviru javne usluge temelji se na definiciji javne usluge iz članka 64. ZGO, prema kojoj obuhvaća prikupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava.

Uključuje otpad sljedećih ključnih brojeva sukladno posebnom propisu kojim se uređuje Katalog otpada:

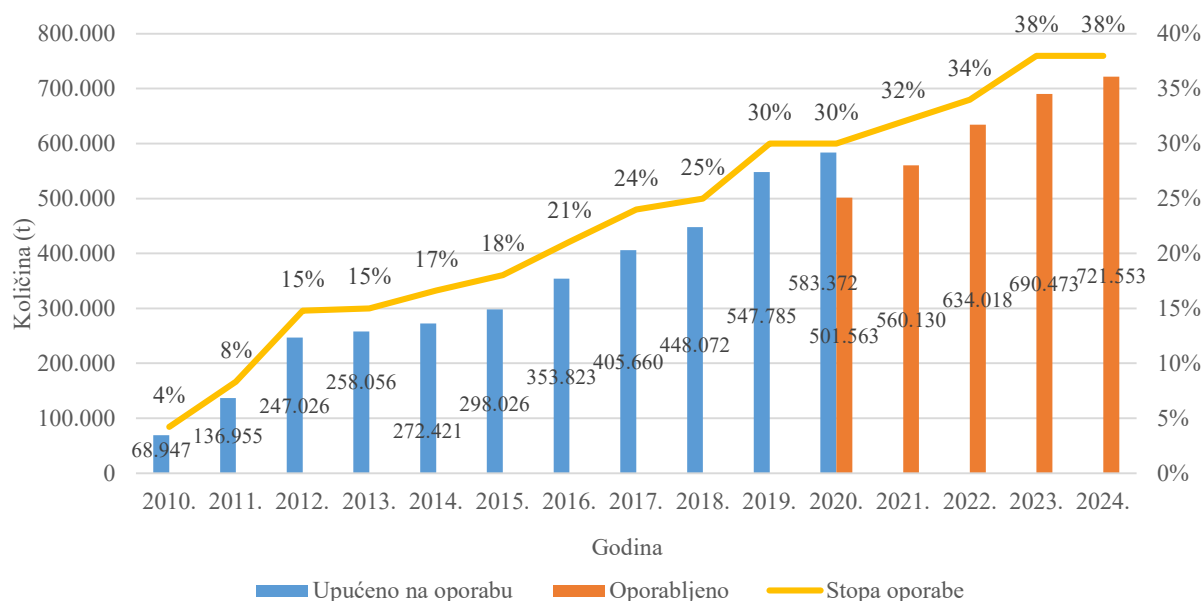
- sve vrste otpada iz podgrupe 15 01,
- sve vrste komunalnog otpada iz podgrupe 20 01 osim otpada koji se karakterizira ključnim brojem 20 01 99,
- otpad koji se karakterizira ključnim brojevima 20 02 01, 20 03 01, 20 03 02, 20 03 07.

2.5 Gospodarenje komunalnim otpadom u RH od 2010. do 2024. godine

Okvirnom direktivom o otpadu i Provedbenom Odlukom Komisije (EU) 2019/1004⁹ propisana je metodologija za izračun ostvarivanja propisanih ciljeva za recikliranje koje su članice EU obvezne primjenjivati od 2020. izvještajne godine nadalje. Sukladno navedenoj metodologiji masa recikliranog komunalnog otpada od 2020. izvještajne godine računa se kao masa komunalnog otpada koja ulazi u postupak recikliranja, a koja uključuje samo količine komunalnog otpada koje se u određenom postupku recikliranja prerađuju u proizvode, materijale ili tvari koji nisu otpad. Time ne uključuju izdvojene nečistoće i neciljane materijale prije i tijekom recikliranja, koje nisu željeni materijal za daljnje recikliranje.

Udio količina komunalnog otpada koji se upućivao na uporabu u razdoblju od 2010. do 2019. godine povećao s 4 % na 30 %. Navedene vrijednosti uključuju neciljane materijale i nečistoće. Od 2020. do 2024. godine, kada se stopa recikliranja računa po gore spomenutoj metodologiji, taj porast se kreće s 30 % na 38 %.

U 2024. godini još uvijek značajan udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada (oko 25 %) nije završio na uporabi, već je privremeno uskladišten ili je završio na odlagalištima. Oporabljeno je ukupno 721.553 t komunalnog otpada (Slika 7).

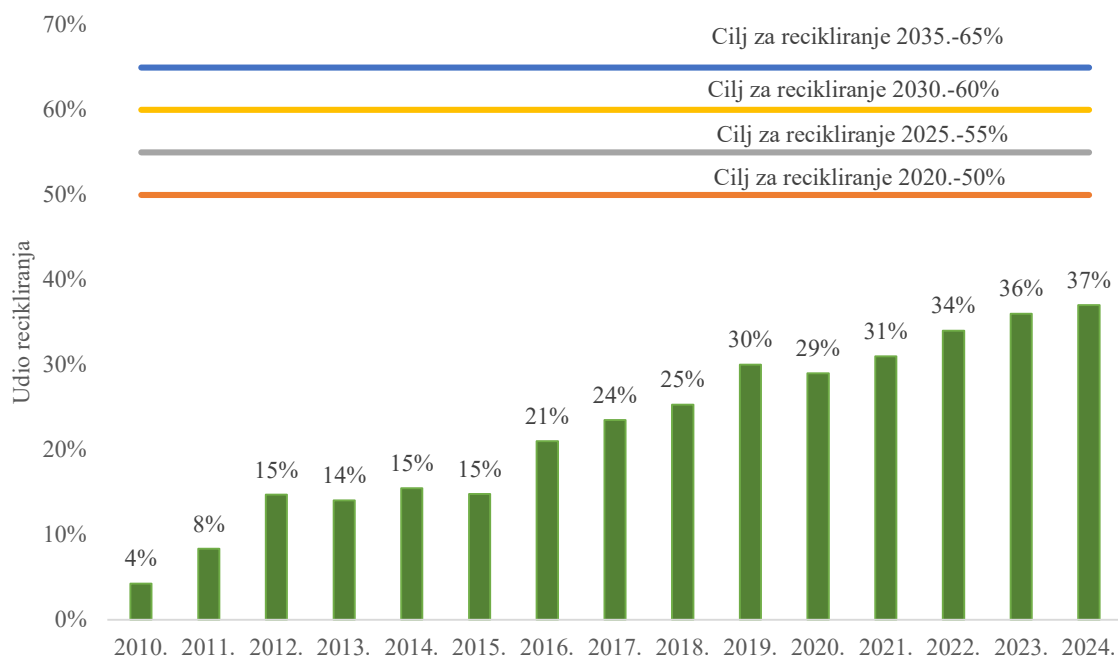
Slika 7. Količine komunalnog otpada upućenog na uporabu / oporabljeno u RH, 2010.-2024. godina

Stopa recikliranja u 2024. godini iznosi 37 %. Reciklirano je 689.593 tona komunalnog otpada. Cilj prema kojem je do 2020. godine bilo potrebno oporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu najmanje 50 % ukupne mase otpada proizvedenog u kućanstvima i otpada iz drugih izvora čiji tokovi otpada su slični toku otpada iz kućanstva, uključujući barem papir,

⁹ Provedbena Odluka Komisije (EU) 2019/1004 od 7. lipnja 2019. godine o utvrđivanju pravila za izračun, provjeru i dostavu podataka o otpadu u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

metal, plastiku i staklo, nije dostignut. Za 2025. godinu taj cilj iznosi 55 %, za 2030. godinu 60 %, a za 2035. 65 %.

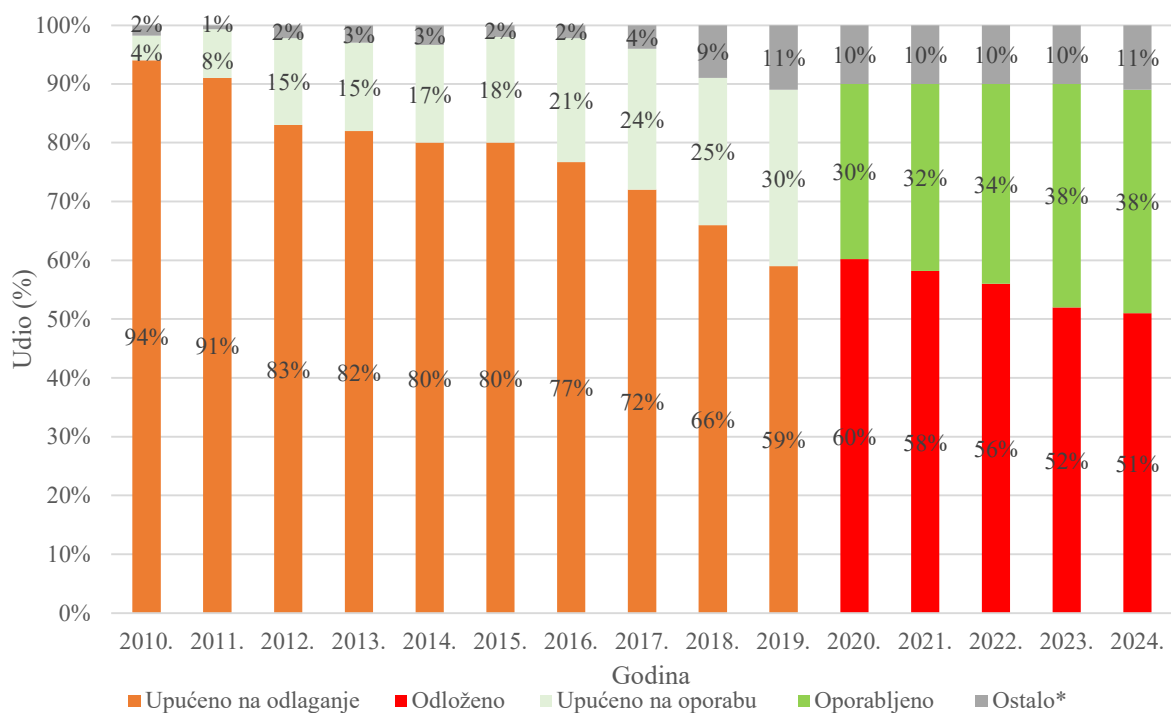
Porast stope recikliranja u razdoblju od 2010. do 2024. godine iznosi 33 postotna boda (Slika 8).

Slika 8. Udio recikliranja u RH u razdoblju od 2010. do 2024. godine u odnosu na propisane ciljeve

Paralelno s povećavanjem udjela komunalnog otpada upućenog na oporabu, u razdoblju od 2010. do 2019. godine dolazi do smanjenja količina komunalnog otpada upućenih na odlaganje sa 94 % na 59 %. U 2020. izvještajnoj godini, od kada postoji obveza korištenja nove metodologije za izračun udjela oporabe/recikliranja dolazi i do zanemarivog povećavanja udjela odloženog otpada u odnosu na prethodnu 2019. godinu (za jedan postotni bod) jer se odloženim količinama pribrajaju neciljani materijali i nečistoće izdvojeni prije i tijekom recikliranja, a koji su upućeni na odlaganje. U skladu s navedenim 2020. godine udio odloženog komunalnog otpada iznosio je 60 %. **U 2024. godini udio odloženog komunalnog otpada iznosi 51 %.**

Pored 51 % odloženog i 38 % oporabljene komunalnog otpada u 2024. godini, oko 7 % komunalnog otpada obuhvaća količine upućene na daljnju obradu na bioreaktorske plohe u sklopu centara za gospodarenje otpadom, količine spaljene bez energetske oporabe, privremeno uskladištene količine i procijenjene količine za neobuhvaćeni dio stanovništva kojima se nije moglo utvrditi postupanje. Preostala količina od 4 % odnosi se na gubitke mase otpada kod postupaka obrade otpada (prašina, vlaga i dr.) (Slika 9).

* Daljnja obrada na bioreaktorskim ploham, D10, privremeno skladište, procjena za neobuhvaćeni dio stanovništva, gubici (prašina, vlaga i dr.)

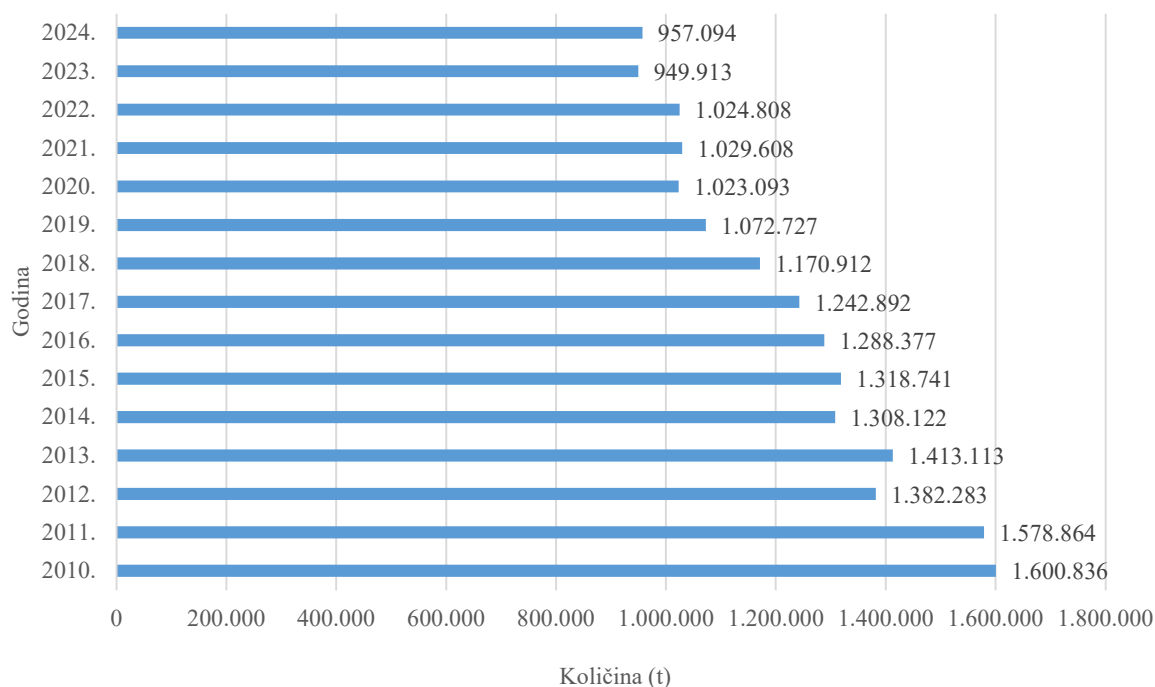
Slika 9. Udio komunalnog otpada RH po postupcima obrade, 2010.- 2024. godina

2.6 Odlaganje komunalnog otpada u RH od 2010. do 2024. godine

Od 2005. do 2024. godine ukupno je bilo evidentirano i prati se 318 lokacija službenih odlagališta, od čega je na 307 lokacija u navedenom razdoblju postojala mogućnost odlaganja komunalnog otpada. U 2024. godini se na 76 odlagališta odlagao komunalni otpad.

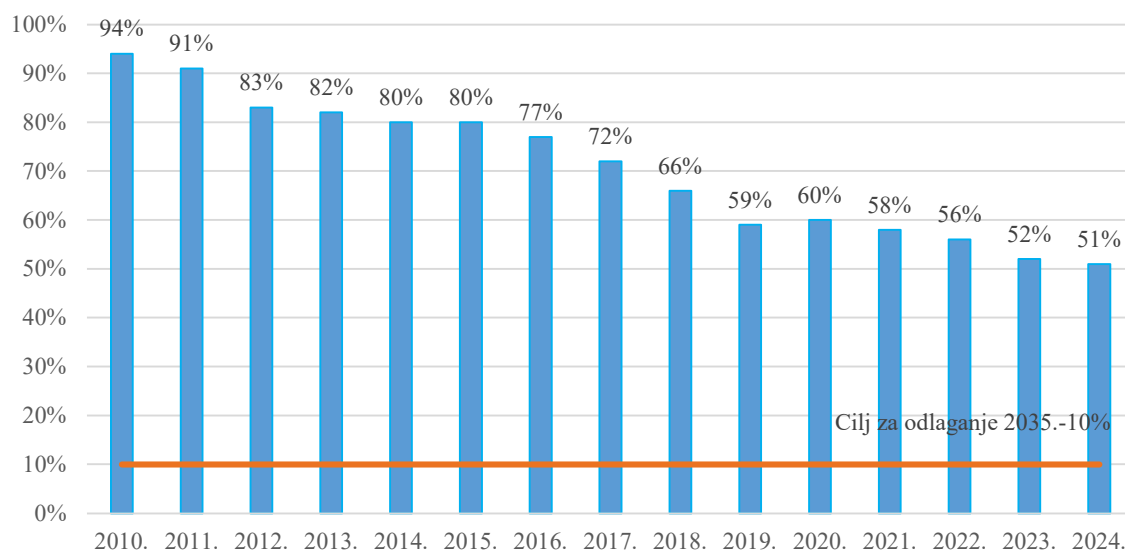
Tijekom 2024. godine odložena količina komunalnog otpada iznosila je 957.094 t. Time je stopa odloženog komunalnog otpada u 2024. godini iznosila 51 %, što je 1 postotni bod manje u odnosu na 2023. godinu.

Količine odloženog komunalnog otpada smanjile su se u razdoblju od 2010. do 2024. godine za 40 %, što se može pripisati smanjenom nastanku miješanog komunalnog otpada i ostalog otpada iz kućanstava, uspostavi centara za gospodarenje otpadom, porastu odvojenog sakupljanja pojedinih frakcija, ali djelomično i boljoj kvaliteti podataka uslijed uvođenja vaga na odlagališta (Slika 10).

Slika 10. Količine odloženog komunalnog otpada, 2010.-2024. godina

Sukladno cilju propisanom ZGO-om, količina komunalnog otpada odloženog na odlagališta otpada može biti najviše 10 % mase ukupno proizvedenog komunalnog otpada do 2035. godine. Slika 11 daje pregled udjela odlaganja komunalnog otpada u razdoblju od 2010. do 2024. godine u odnosu na propisani cilj.

Slika 11. Udio odlaganja komunalnog otpada u razdoblju od 2010. do 2024. godine u odnosu na propisani cilj za 2035. godinu

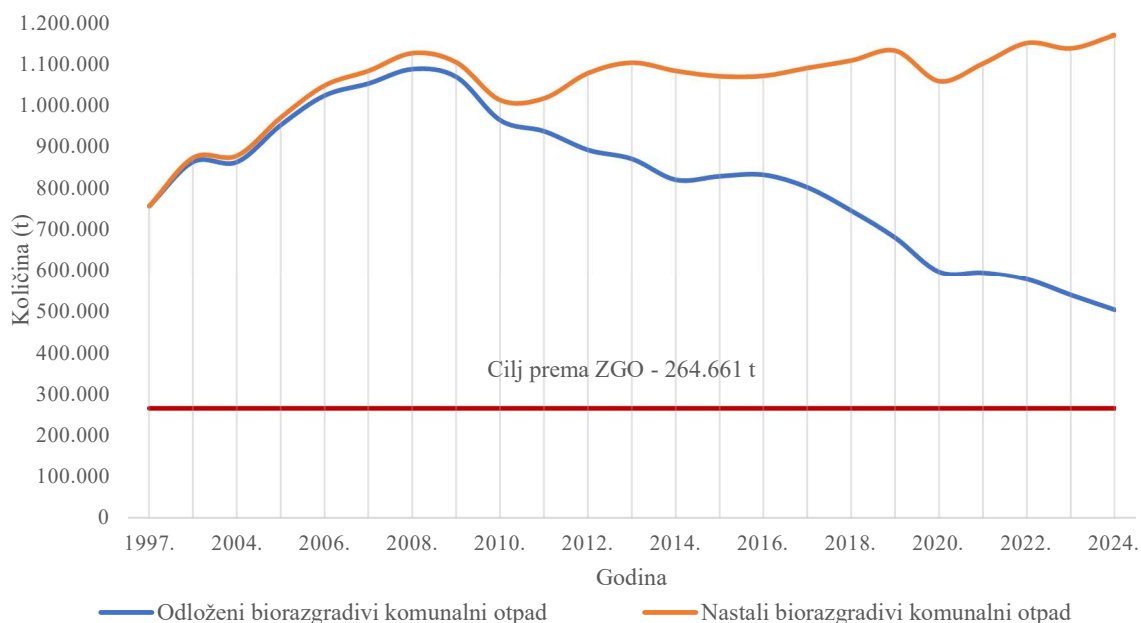
2.7 Biorazgradivi komunalni otpad u RH od 1997. do 2024. godine

ZGO je biorazgradivi komunalni otpad definirao kao svaki otpad ili dio otpada koji podliježe anaerobnoj ili aerobnoj razgradnji, kao što je otpad iz vrtova, otpad od hrane te papir i karton.

Frakcije biorazgradivog komunalnog otpada bi trebale biti u što većoj mjeri odvojeno sakupljene iz komunalnog otpada i zbrinute na način koji bi omogućio postizanje cilja vezanog za odlaganje biorazgradivog komunalnog otpada, propisanog člankom 55. ZGO. Prema navedenom članku najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada čije odlaganje u kalendarskoj godini se može dopustiti sukladno svim dozvolama za gospodarenje otpadom u RH iznosi 264.661 tona, što je 35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini.

U razdoblju od 1997. do 2010. godine količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada rastu s porastom količina nastalog biorazgradivog komunalnog otpada. Od 2011. godine nadalje, uz evidentirani porast nastalih količina biorazgradivog otpada, odložene količine su u padu kao posljedica provođenja mjera odvojenog sakupljanja i recikliranja komunalnog otpada. U 2018. godini su u rad puštena dva centra za gospodarenje otpadom (postrojenja za MBO, u daljnjem tekstu CGO), a u 2023. još jedan CGO što je dodatno pridonijelo smanjenju odloženog biorazgradivog komunalnog otpada. Tijekom 2024. u pokusni rad je pušten četvrti CGO. Također određene manje količine miješanog komunalnog otpada se upućuju i na mehaničko – biološku obradu u jedno postrojenje u privatnom vlasništvu.

Količina nastalog biorazgradivog komunalnog otpada u 2024. godini iznosi 1.170.636 t, od čega je odloženo 502.752 t. Riječ je o smanjenju od 6 % u odnosu na prethodnu 2023. godinu kada je ta vrijednost iznosila 536.220 t. Propisani cilj od 264.661 t nije postignut, odnosno odložena količina je za 238.091 t viša od propisanog cilja (Slika 12).

Slika 12. Nastali i odloženi biorazgradivi komunalni otpad za razdoblje od 1997. do 2024. godine u odnosu na ciljanu količinu propisanu ZGO-om

Kod utvrđivanja količina nastalog biorazgradivog komunalnog otpada za razdoblje od 2015. do 2024. godine korišteni su koeficijenti za izračunavanje biorazgradive komponente komunalnog otpada iz publikacije „*Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada s naputkom za naručivanje i provedbu određivanja prosječnog sastava komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada*“ (HAOP, 2015.)¹⁰.

U izračunu prije 2015. godine koristili su se koeficijenti dobiveni na temelju dostavljenih analiza sastava otpada i/ili procjena dobivenih od pojedinih komunalnih tvrtki kao i poseban koeficijent za miješani komunalni otpad prema preporuci Eurostata, za zemlje koje nemaju određen sastav miješanog komunalnog otpada.

Slijedom navedenoga zaključno s 2014. godinom u izračunu biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu koristio se koeficijent 67 %, dok se od 2015. godine nadalje koristi koeficijent 65 %.

Podaci o odloženom biorazgradivom komunalnom otpadu do 2012. godine temelje se na prijavama odlagališta otpada u bazu ROO, dok se podaci od 2013. do 2023. godine temelje na prijavama operatera odlagališta u Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima (baza Odlagališta - Obrazac OOO). Podaci o odloženom biorazgradivom komunalnom otpadu za 2024. godinu temelje se na podacima koje su upravitelji odlagališta prijavili u OOO obrazac koji je ugrađen unutar OZO obrasca u bazi ROO, a sve u skladu sa stavkom 5. članka 39. ZGO. Operaterima odlagališta je preporučeno da za izračun koriste vlastitu analizu sastava otpada, ukoliko je ista provedena na odlagalištu.

¹⁰https://isgo-portal.mingor.hr/sites/default/files/dokumenti/OTP_PR_Metodologija%20za%20odredivanje%20sustava%20komunalnog%20otpada.pdf

2.8 Biootpad u RH od 2012. do 2024. godine

Biootpad je ZGO-om definiran kao biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz prehrambene industrije. Prema Katalogu otpada komunalni biootpad obuhvaća sljedeća četiri ključna broja:

- 20 01 08 (biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina);
- 20 01 25 (jestiva ulja i masti);
- 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i
- 20 03 02 (otpad s tržnica).

Nakon trenda ustaljenih vrijednosti količina nastalog biootpada iz komunalnog otpada u razdoblju od 2020. do 2023. godine koje su iznosile oko 494.000 t, u 2024. godini evidentira se porast količina za oko 7 %.

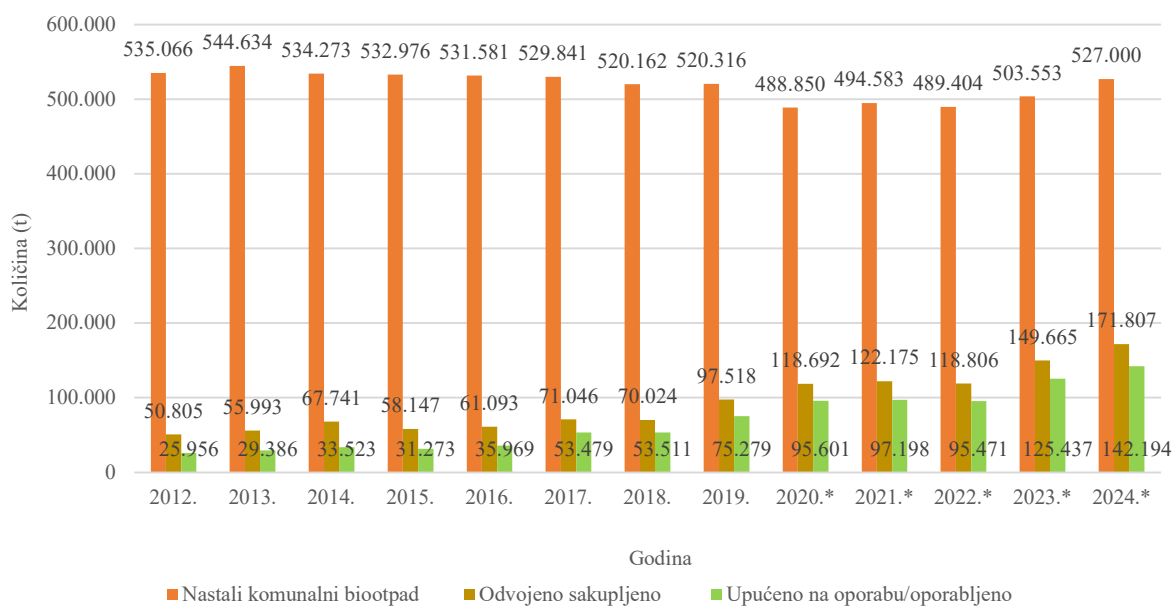
Ukupno je u 2024. godini nastalo 527.000 t biootpada iz komunalnog otpada. Odvojeno je sakupljeno 171.807 t biootpada iz komunalnog otpada odnosno 33 % što je porast za 3 postotna boda (22.142 t) u odnosu na 2023. godinu. Ako se promatraju količine prikupljene u okviru javne usluge, najveći doprinos povećanju odvojenog sakupljanja biootpada u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je za Grad Zagreb (povećanje od 12.541 t), zatim slijede Međimurska županija (povećanje od 1.302 t), Sisačko – moslavačka županije (povećanje od 1.146 t) te Osječko – baranjska županija (povećanje od 1.145 t).

Odvojeno sakupljanje biootpada provodilo se u svim županijama, ali na području 270 JLS (49 % svih JLS). Riječ je o povećanju za 27 JLS u odnosu na prethodnu godinu (243 JLS).

Procjenjuje se da je u 2024. godini na odlagalištima završilo 282.901 t biootpada iz komunalnog otpada (odvojeno sakupljeni i kao sastavni dio miješanog komunalnog otpada) tj. oko 54 % nastale količine što je za 6 postotnih bodova manje nego u prethodnoj godini.

Oporabljeno je (kompostiranje, anaerobna digestija, energetska uporaba i dr.) oko 27 % nastalog biootpada (142.194 t) što je za 2 postotnih bodova više nego u 2023. godini. Preostale količine su uglavnom završile u sklopu miješanog komunalnog otpada u centrima za gospodarenje otpadom na mehaničko – biološkoj obradi te manji dio u privremenom skladištu.

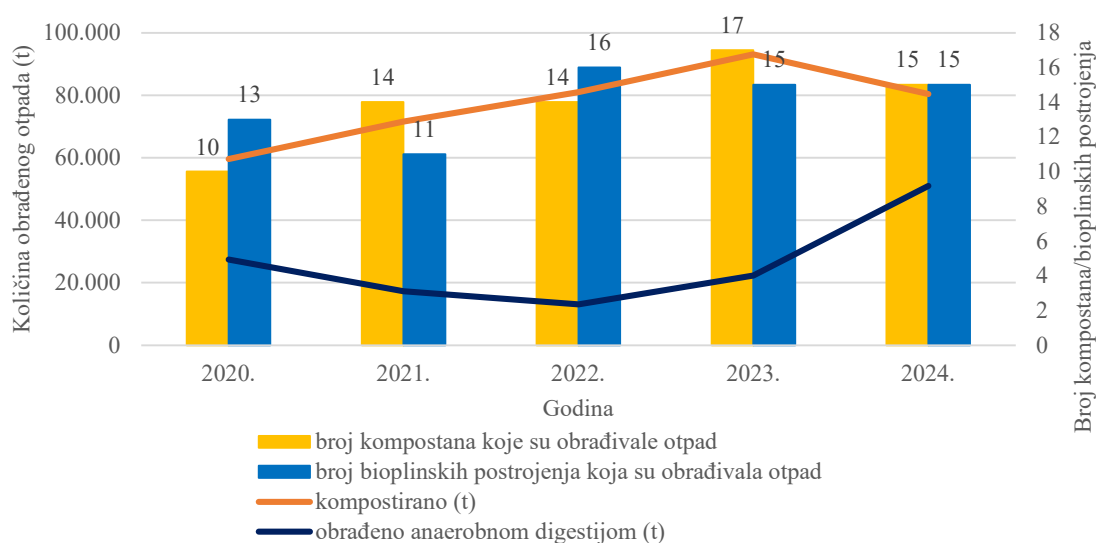
Slika 13 daje prikaz količina nastalog, odvojeno sakupljenog, upućenog na uporabu/oporabljeno biootpada iz komunalnog otpada u RH od 2012. do 2024. godine. Podaci od 2020. godine nadalje odnose se na oporabljene/reciklirane količine biootpada bez nečistoća i neciljanih materijala koji su uklonjeni prije i/ili tijekom postupka recikliranja, dok količine iskazane do 2019. godine uključuju i nečistoće/neciljane materijale odnosno riječ je o količinama koje su upućene na uporabu.

*Oporabljene količine, bez nečistoća i neciljanih materijala

Slika 13. Nastali biootpad iz komunalnog otpada i gospodarenje s istim, 2012.-2024. godina

Slika 14 u nastavku daje pregled broja kompostana i bioplinskih postrojenja koja su obrađivala komunalni otpad te pregled količina obrađenog otpada u tim postrojenjima, u razdoblju od 2020. do 2024. godine. U promatranom razdoblju bilježi se blagi porast broja kompostana i bioplinskih postrojenja koja su obrađivala komunalni otpad. Količine obrađenog otpada na tim postrojenjima su u porastu, no i dalje nisu na razini koja bi omogućila značajan doprinos u postizanju postavljenih ciljeva. Vezano za pad količine kompostiranog otpada u 2024. godini, ista se pripisuje metodološkim izmjenama u 2024. godini, koja proizlazi iz usklađenja aplikacije ROO s novim EU propisima, a vezano za izračun recikliranog otpada.

Slika 14. Broj kompostana/bioplinskih postrojenja koja su obrađivala komunalni otpad i pregled količina obrađenog otpada u tim postrojenjima u razdoblju od 2020. do 2024. godine

3. Status Republike Hrvatske u postizanju nacionalnih i EU ciljeva vezanih uz komunalni otpad u 2024. godini

Tablica 5. Status realizacije propisanih ciljeva vezanih uz komunalni otpad u 2024. godini

Cilj	Vrijednost za 2024. godinu	Status ostvarenja cilja
Cilj ZGO (članak 54.): - najmanje 50 % ukupne mase otpada proizvedenog u kućanstvima i otpada iz drugih izvora čiji tokovi otpada su slični toku otpada iz kućanstva, uključujući barem papir, metal, plastiku i staklo, mora se oporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu.	Stopa recikliranja komunalnog otpada: 36,7 %	Nastavljen pozitivan trend napretka i stvoreni dodatni infrastrukturni uvjeti za postizanje cilja.
Cilj ZGO (članak 55.): - najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada čije odlaganje u kalendarskoj godini se može dopustiti svim dozvolama za gospodarenje otpadom u RH je 264.661 t, odnosno 35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini.	Količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na odlagališta u RH: 502.752 t	Nastavljen pozitivan trend napretka, ali cilj nije dostignut.

4. Zaključak

- U 2024. godini ukupna količina nastalog komunalnog otpada je bez značajnih promjena u odnosu na prethodnu godinu i ista iznosi 1.878.802 t.
- Nastavlja se trend razdvajanja gospodarskog rasta od količina nastalog komunalnog otpada. Porast količina nastalog komunalnog otpada je sporiji od porasta vrijednosti gospodarskih pokazatelja.
- Po stanovniku je nastalo 486 kg otpada što je još uvijek značajno niže od EU prosjeka koji je prema posljednjim raspoloživim podacima u 2023. godini iznosio 511 kg¹¹.
- Također se nastavlja sa ulaganjem u infrastrukturu za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada poput spremnika za odvojeno prikupljanje sa „kućnog praga“, izgradnju reciklažnih dvorišta, nabavu vozila, izgradnju sortirnica i dr., što je rezultiralo povećanjem udjela odvojenog sakupljanja za 1 postotni bod u odnosu na prethodnu godinu. Stopa odvojenog sakupljanja iznosila je 49 %, a svega još 3 % JLS nije uvelo odvojeno komunalnog otpada.
- Stopa recikliranja je porasla za 1 postotni bod, te je iznosila 37 %. Time propisani cilj od 50 % za recikliranje još uvijek nije dostignut. Stopa oporabe je iznosila 38 % kao i prethodne godine.
- Odloženo je 51 % ukupno nastalog komunalnog otpada. Do 2035. godine potrebno je smanjiti odlaganje komunalnog otpada na 10 %.
- Vezano za cilj za smanjenje odlaganja biorazgradivog komunalnog propisan člankom 55. ZGO, isti nije dostignut. U 2024. godini odloženo je 502.752 t biorazgradivog komunalnog otpada što je za 238.091 t više od propisanog cilja.
- Pored 51 % odloženog i 38 % oporabljenog komunalnog otpada, oko 7 % komunalnog otpada obuhvaća količine upućene na daljnju obradu na bioreakatorske plohe u sklopu centara za gospodarenje otpadom, količine spaljene bez energetske oporabe, privremeno uskladištene količine i procijenjene količine za neobuhvaćeni dio stanovništva kojima se nije moglo utvrditi postupanje. Preostala količina od 4 % odnosi se na gubitke mase otpada kod postupaka obrade (prašina, vlaga i dr.).
- U narednom razdoblju potrebno je nastaviti provedbu već postojećih izobrazno - informativnih aktivnosti usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada i izdvajanje korisnog otpada na mjestu nastanka. Nadalje, nužno je nastaviti ulaganja u poboljšanje postojeće i izgradnju dodatne infrastrukture za obradu sakupljenog otpada (postrojenja za sortiranje, postrojenja za biološku obradu otpada, postrojenja za obradu reciklabilnog otpada i dr.).
- Kvaliteta podataka korištenih za izradu ovog izvješća ocijenjena je kao zadovoljavajuća. Podaci su prikupljeni u skladu sa standardnim kriterijima kvalitete definiranim u statističkim konceptima iz Priručnika za izvještaje o kvaliteti i metapodacima

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Municipal_waste_statistics

Europskoga statističkog sustava¹², a osigurana je odgovarajuća razina točnosti, dosljednosti i usporedivosti u vremenu. Iako su od izvještajne godine 2024. uvedeni novi obrasci za prijavu podataka, što je zahtijevalo prilagodbu obveznika dostave, utvrđeno je da su promjene imale samo manji utjecaj na cjelokupnu pouzdanost rezultata, i to u dijelu koji se odnosi na informacije o nečistoćama i neciljanim materijalima u otpadu. Unatoč značajnim naporima uloženima u edukaciju obveznika, potrebno je još u manjem opsegu unaprijediti kvalitetu dostavljenih podataka, posebno u pogledu potpunosti i dosljedne primjene metodoloških smjernica. Planirana su daljnja poboljšanja kroz nastavak edukacije i tehničku podršku obveznicima, čime će se dodatno ojačati stabilnost i usporedivost statističkih rezultata u narednim godinama.

- MZOZT kontinuirano provodi mjere administrativnog rasterećenja obveznika prijave podataka, mjere unaprjeđivanja kvalitete podataka i izrade statistika otpada kroz kontinuirane nadogradnje Informacijskog sustava gospodarenja otpadom, provedbu projekata i redovnih aktivnosti, a sve kako bi se osiguralo pouzdano praćenje stanja u području gospodarenja otpadom RH.

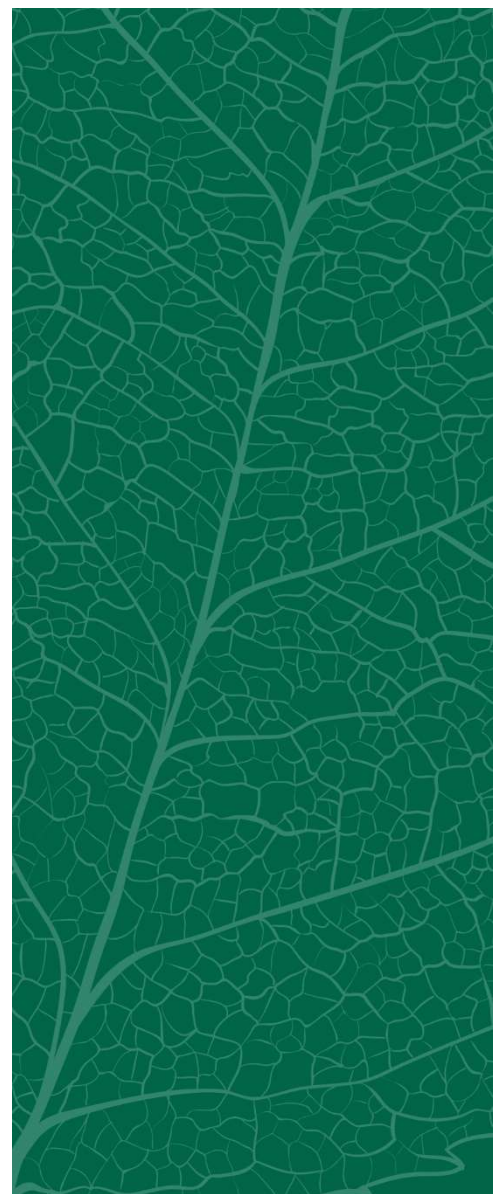
¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-gq-21-021>

5. Popis slika

Slika 1. Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada u RH u razdoblju od 1995. do 2024. godine.....	12
Slika 2. Količine ukupno nastalog komunalnog otpada u RH, 1995. - 2024. godina.....	14
Slika 3. Godišnje količine nastalog komunalnog otpada po stanovniku u RH, 1995.-2024. godina.....	14
Slika 4. Razdvajanje veze između stvaranja komunalnog otpada i gospodarskog razvoja, 1995. do 2024. godina	15
Slika 5. Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u RH, 2015.-2024. godina.....	18
Slika 6. Udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada i miješanog komunalnog otpada u RH, 2010.-2024. godina.....	18
Slika 7. Količine komunalnog otpada upućenog na oporabu / oporabljenog u RH, 2010.-2024. godina.....	20
Slika 8. Udio recikliranja u RH u razdoblju od 2010. do 2024. godine u odnosu na propisane ciljeve	21
Slika 9. Udio komunalnog otpada RH po postupcima obrade, 2010.- 2024. godina	22
Slika 10. Količine odloženog komunalnog otpada, 2010.-2024. godina.....	23
Slika 11. Udio odlaganja komunalnog otpada u razdoblju od 2010. do 2024. godine u odnosu na propisani cilj za 2035. godinu	24
Slika 12. Nastali i odloženi biorazgradivi komunalni otpad za razdoblje od 1997. do 2024. godine u odnosu na ciljanu količinu propisanu ZGO-om	25
Slika 13. Nastali biootpad iz komunalnog otpada i gospodarenje s istim, 2012.-2024. godina	28
Slika 14. Broj kompostana/bioplinskih postrojenja koja su obrađivala komunalni otpad i pregled količina obrađenog otpada u tim postrojenjima u razdoblju od 2020. do 2024. godine	28

6. Popis tablica

Tablica 1 Nastali komunalni otpad i gospodarenje komunalnim otpadom u 2024. godini	6
Tablica 2. Status realizacije propisanih ciljeva vezanih uz komunalni otpad u 2024. godini	6
Tablica 3. Količina komunalnog otpada iz turizma, 2015.-2024. godina.....	16
Tablica 4. Količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada od 2010. do 2024. godine.....	17
Tablica 5. Status realizacije propisanih ciljeva vezanih uz komunalni otpad u 2024. godini	29

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Radnička cesta 80, 10000 Zagreb

Tel. + 385 1 4886 840

<https://mzozt.gov.hr/>